

A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés 2021

Az Európai Parlament éves
jelentése

PE 730.712/BUR/ANN.

Átláthatósági Osztály

Elnökségi Főigazgatóság

Európai Parlament

2022. március

ELŐSZÓ

A Parlament, a Tanács és a Bizottság 2001. december 3. óta alkalmazza a dokumentumaikhoz való nyilvános hozzáférésről szóló 1049/2001/EK rendeletet.

E rendelet 17. cikke (1) bekezdésének megfelelően az intézményeknek évente jelentést kell közzétenniük az előző évre vonatkozóan, azon esetek számának megjelölésével, amikor az intézmény a dokumentumokhoz való hozzáférést megtagadta, a megtagadás indokainak és a nyilvántartásba be nem jegyzett minősített dokumentumok számának megadásával.

A Parlament eljárási szabályzata 122. cikkének (6) bekezdése szerint a Parlament Elnökségének kell elfogadnia az 1049/2001/EK rendelet 17. cikkének (1) bekezdésében említett éves jelentést.

A MÓDSZERTANRÓL

A Parlament 2021. évi éves jelentése az alábbi módszertan alkalmazásával készült:

- a lekért dokumentumokra vonatkozó adatok csak a konkrétan meghatározott dokumentumokra utalnak;
- a részleges hozzáférés megadása pozitív válaszként van feltüntetve;
- a megerősítő kérelmek vonatkozhatnak elutasító, illetve részleges hozzáférést engedélyező első határozatra is;
- az első kérelem nyilvántartásba vételének napja határozza meg a hozzá tartozó megerősítő kérelem évét.

TARTALOMJEGYZÉK

Összefoglaló	4
<i>I. FEJEZET A dokumentumokhoz való hozzáférésre irányuló, az 1049/2001/EK rendelet szerinti kérelmek 2021-ben</i>	<i>5</i>
A. A Parlament nyilvános dokumentumtára.....	5
B) A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés iránti kérelmekre vonatkozó számok.....	6
C) A kérelmezők saját bevallás szerinti háttere	9
<i>II. FEJEZET Tendenciák és egyedi kérdések</i>	<i>11</i>
A) A háromoldalú egyeztetések dokumentumaihoz való hozzáférésre irányuló kérelmek.....	11
B. A képviselők feddhetetlenségével kapcsolatos dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmek	12
<i>III. FEJEZET Az európai ombudsmanhoz benyújtott panaszok és a Bíróságon vizsgált ügyek</i>	<i>14</i>
A. Ombudsman.....	14
1542/2021. sz. panasz, EU–Kína baráti csoport	14
B. Bírósági felülvizsgálat	14
T-174/21. sz. Agrofert kontra Parlament ügy.	14
T-421/17. számú ügy (C-761/18 P sz. fellebbezési ügy), Leino-Sandberg kontra Parlament.....	15
<i>Záró megjegyzések.....</i>	<i>16</i>

Az Európai Parlament éves jelentése a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésről – 2021 (az 1049/2001/EK rendelet 17. cikke)

Összefoglaló

Szám adatok:

- 2021. december 31-ére a nyilvántartás adatbázisa az előző év végi 820 061 hivatkozással szemben 850 174 hivatkozást tartalmazott.
- 2021-ben 26 215 különböző felhasználó kereste fel a Parlament nyilvános adatbázisának weboldalát. Ugyanezen időszakban a Parlament az internetes igénylőlapon, e-mailben vagy levélben 499 kérelmet kapott, ami 2020-hoz képest hozzávetőlegesen 13%-os növekedést jelent.
- A 499 kérelemből 133 vonatkozott olyan dokumentum megismerésére, amelyet korábban nem bocsátottak a nyilvánosság rendelkezésére.
- A pozitív válaszok összesített aránya 2021-ben 95% volt.
- A Parlament 24 esetben tagadta meg a hozzáférést, elsősorban az adminisztratív dokumentumokra, illetve az Európai Parlament képviselőihez kapcsolódó dokumentumokra vonatkozó kérelmek esetében.
- Nyolc esetben a Parlament részleges hozzáférést biztosított a kért dokumentumokhoz.
- Az év során kilenc megerősítő kérelem érkezett, így a tendencia a 2020. évihez képest némi növekedést mutat.

Tendenciák

- A kérelmezők fokozott érdeklődést mutattak az európai parlamenti képviselőknek a feladataik ellátása során felmerülő költségei iránt, és az elutasítások egyharmada az európai parlamenti képviselők egyéni juttatásainak kifizetésére vonatkozó dokumentumokra vonatkozott.
- A kérelmezők továbbra is nagy érdeklődést mutattak az intézményközi jogalkotási tárgyalások iránt, és a kért, korábban nyilvánosságra nem hozott dokumentumok legnagyobb kategóriája a háromoldalú egyeztetések többhasábos táblázatai és egyéb dokumentumai.

I. FEJEZET

A dokumentumokhoz való hozzáférésre irányuló, az 1049/2001/EK rendelet szerinti kérelmek 2021-ben

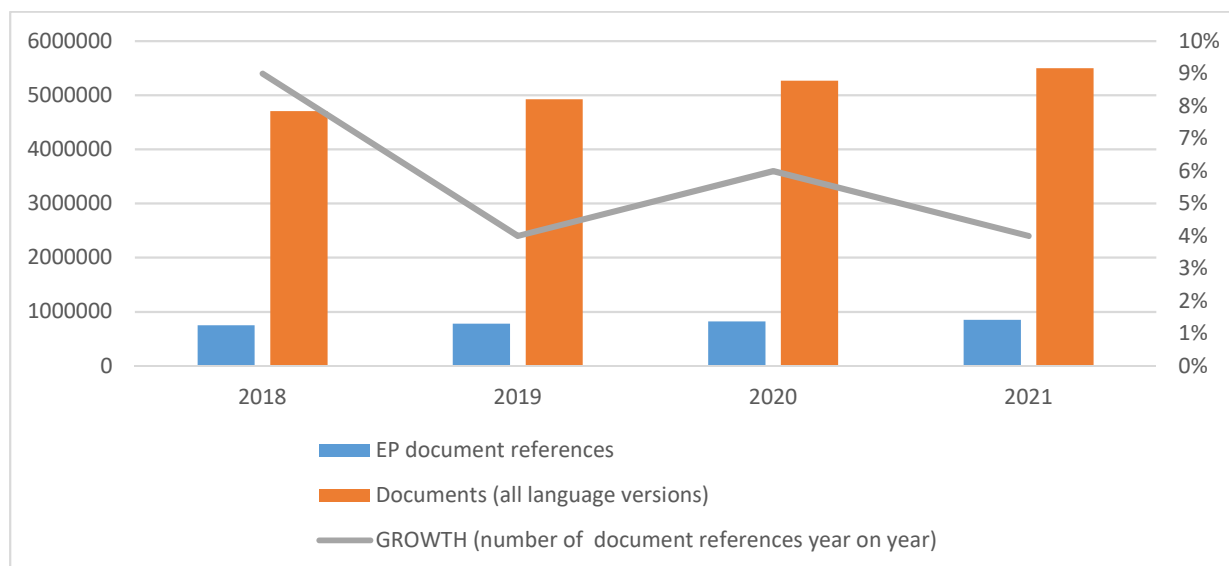
Az ebben a fejezetben tárgyalt számadatok és statisztikák lehetővé teszik, hogy a vonatkozó tendenciákat a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés terén fel lehessen tárni. Továbbá átfogó képet nyújtanak a nyilvánosság számára arról, hogy a Parlament miként hajtja végre az 1049/2001/EK rendeletet.

A. A Parlament nyilvános dokumentumtára

A Parlament nyilvános dokumentumtárát 2002-ben hozták létre azzal a céllal, hogy tovább növeljék az átláthatóságot, és az 1049/2001/EK rendelettel összhangban megkönnyítsék a nyilvánosság számára az intézmény dokumentumaihoz való hozzáférést. A dokumentumtár a közvetlenül hozzáférhető dokumentumokra, elsősorban a jogalkotási dokumentumokra, valamint – amennyire lehetséges – a dokumentumok egyéb kategóriáira vonatkozó hivatkozásokat tartalmaz. A dokumentumtár a közvetlenül nem hozzáférhető dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés iránti kérelmek benyújtására szolgáló portált is tartalmaz.

2021. december 31-ére az előző évhez képest majdnem 4%-os növekedés volt tapasztalható, így a dokumentumtár adatbázisában megtalálható dokumentumhivatkozások száma elérte a 850 174-et. (Ez az összes nyelvi változat figyelembevételével 5 497 092 dokumentumot jelent.) A nyilvános dokumentumtárban az 1049/2001/EK rendelet 9. cikke szerinti minősített dokumentum nem szerepel.

1. ábra: A Parlament nyilvános dokumentumtárának alakulása

26 215 különböző felhasználó 28 936 alkalommal kereste fel a Parlament nyilvános dokumentumtárának weboldalát. Ez az szám nem veszi figyelembe a dokumentumtár

adatbázisához kapcsolódó egyéb platformokon, például a parlamenti bizottságok honlapjain és a Parlament „Think Tank” weboldalán keresztüli látogatásokat.

Az 1049/2001/EK rendelet 12. cikkével összhangban, amely előírja, hogy az intézményeknek a lehetőségekhez mérten közvetlenül elérhetővé kell tenni dokumentumaikat, gyakorlatilag a Parlament nyilvános dokumentumtárában fellelhető összes dokumentum közvetlenül letölthető a weboldáról. A közvetlenül el nem érhető dokumentumok az online igénylőlapon¹ vagy e-mailben közölt kérésre rendelkezésre bocsáthatók.

B) A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés iránti kérelmekre vonatkozó számok

2021-ben az online igénylési portálon keresztül, e-mail útján vagy levélben 499 kérelmet nyújtottak be a Parlamenthez. Ebből 276 kérelem konkrét dokumentumokra vonatkozott, 223 pedig nem meghatározott számú dokumentumra.

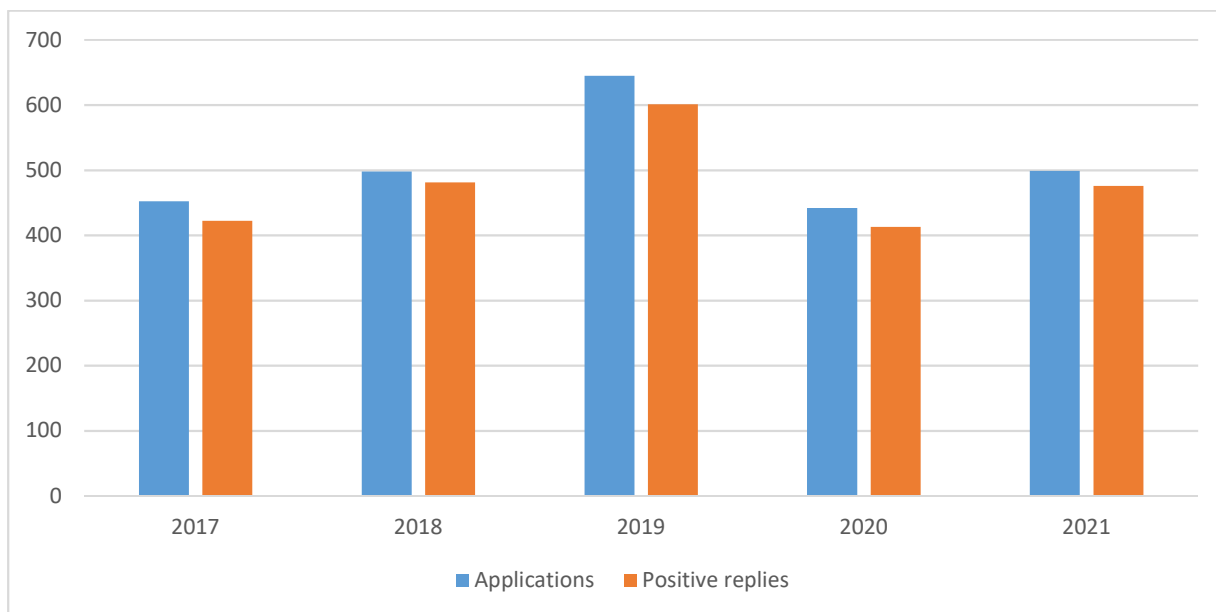
Az 1049/2001/EK rendelet 4. cikkének (4) bekezdése értelmében más intézmények 19, legalább részben a Parlament által kiadott dokumentumhoz való hozzáférésre irányuló kérelemmel kapcsolatban konzultáltak a Parlamenttel. E konzultációk közül nyolc az intézményközi jogalkotási tárgyalásokkal kapcsolatos dokumentumokra irányult. Ezzel szemben a Parlament 73 olyan kérelmet kezelt, amelyek más intézményekkel való konzultációt igényeltek, mivel a Parlament számára nem volt egyértelmű, hogy a kért, legalább részben más intézmény által létrehozott vagy legalább részben más intézményből származó dokumentumokat nyilvánosságra lehet-e hozni vagy sem. E kérelmek többsége a háromoldalú egyeztetések dokumentumaira vonatkozott.

Az év során beérkezett kérelmek többsége jogalkotási (46%) és adminisztratív (10%) dokumentumokhoz, valamint a képviselőkkel és a képviselők tevékenységével kapcsolatos dokumentumokhoz (10%) való hozzáférésre vonatkozott. Ami a figyelemre méltó alkategóriákat illeti, az év során beérkezett kérelmek 32%-a a háromoldalú egyeztetések dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésre irányult, míg az összes kérelem 6%-a közvetlenül a képviselők feddhetetlenségével kapcsolatos dokumentumokra vonatkozott, beleértve a lobbistáktól való hozzájárulást, a költségtérítési igények kezelését és az európai parlamenti képviselők pénzügyi érdekeltségekre és összeférhetetlenségre vonatkozó magatartási kódexe („magatartási kódex”) betartását.

A 2021-ben beérkezett 499 kérelemből a Parlament 476-ra válaszolt pozitívan. Ez az adat 8 olyan esetet is magában foglal, amikor részleges hozzáférést adtak a kért dokumentumokhoz.

¹ <https://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/requestdoc/secured/form.htm?language=HU>

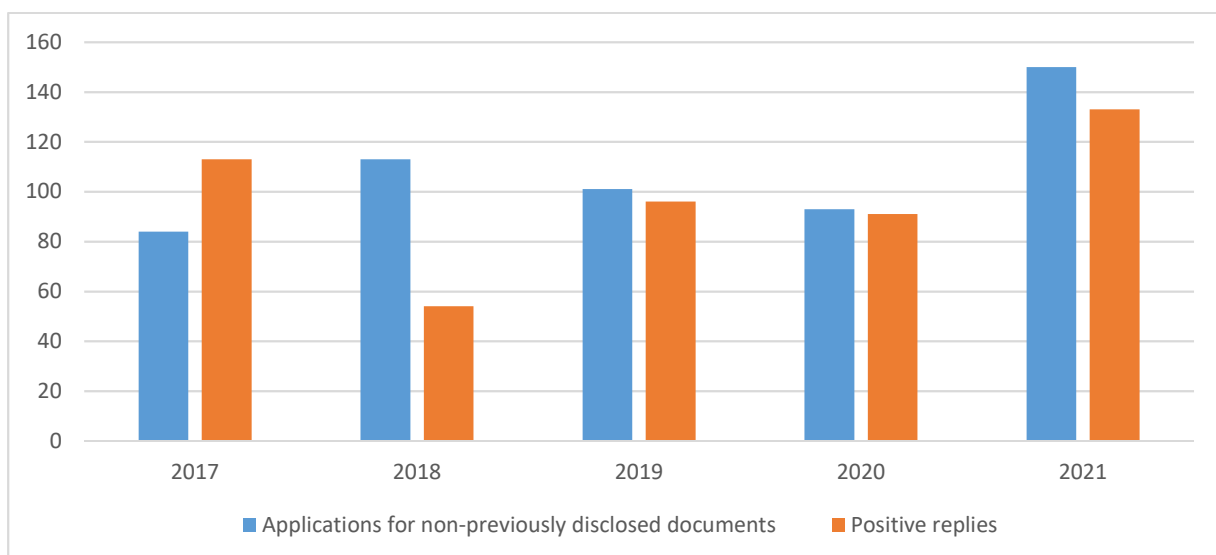
2. ábra: **A kérelmek és a pozitív válaszok száma**

A 499 kérelemből 150 érintett olyan dokumentumot, amelyet korábban még nem bocsátottak a nyilvánosság rendelkezésére. Ezek közül 133 kérelem 1153 ilyen dokumentum nyilvánosságra hozatalát foglalta magában, ami az előző évihez hasonló szám.

A korábban nyilvánosságra nem hozott dokumentumokra vonatkozó kérelmek többsége a háromoldalú egyeztetésekre (49%), egy adott témával kapcsolatos „összes dokumentumra”, közigazgatási dokumentumokra és az irányító testületek dokumentumaira (19%), petíciókra (10%), valamint a bizottságok és küldöttségek dokumentumaira (6%) vonatkozott.

3. ábra: **A korábban nyilvánosságra nem hozott dokumentumokra irányuló kérelmek és a pozitív válaszok száma**

A 2021-ben nyilvántartásba vett kérelmek esetében kezdeti szinten 32 határozatot hoztak az Európai Parlament dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó

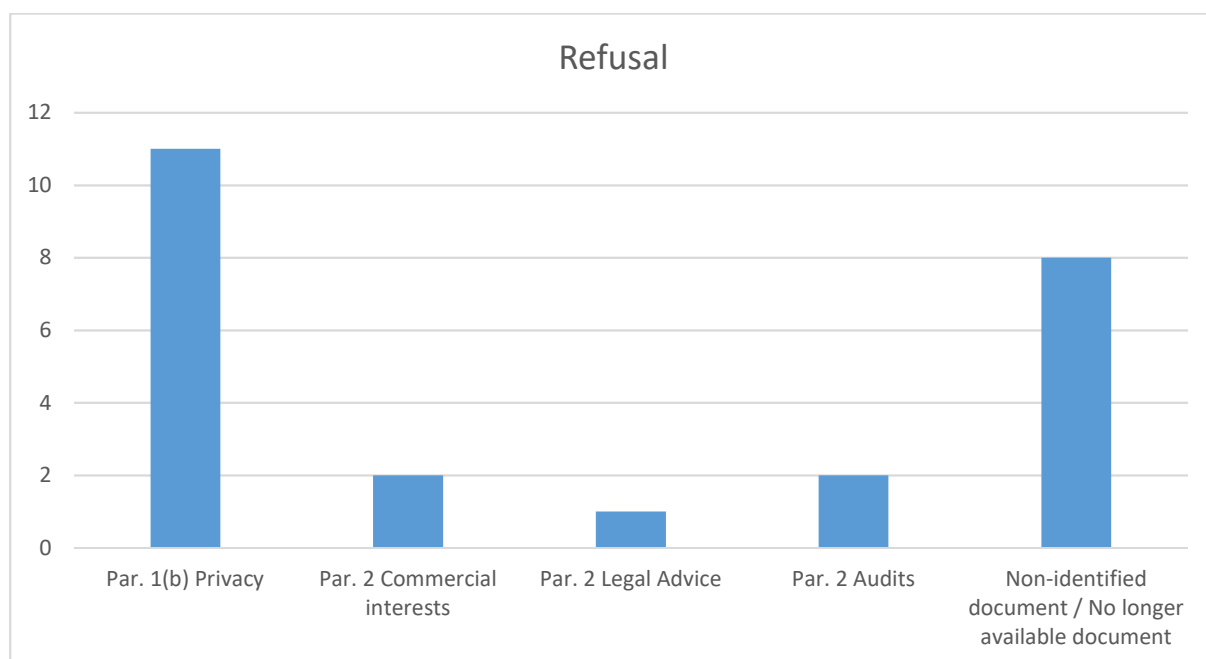
szabályokról szóló elnökségi határozat² 12. cikkének (3) bekezdésével összhangban, amelyek értelmében 24 esetben a nyilvános hozzáférést megtagadták, 8 esetben pedig részleges hozzáférést engedélyeztek.

A nyilvános hozzáférést megtagadó vagy a részleges hozzáférést engedélyező határozatok témák és dokumentumok széles skáláját érintették. Nyolc határozat az európai parlamenti képviselők rendelkezésére álló juttatásokra vonatkozott. Ezenkívül hat határozat közigazgatási dokumentumokat, kettő pedig jogi véleményeket érintett.

Kilenc esetben nyújtottak be a Parlamenthez megerősítő kérelmet³. Nyolc esetben az intézmény megerősítette eredeti álláspontját, míg egy esetben megerősítő szinten teljes körű hozzáférést engedélyeztek.

Nyolc esetben azért tagadták meg a hozzáférést, mert a kérelmező olyan dokumentumokhoz kért hozzáférést, amelyek az 1049/2001/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdése értelmében nem a Parlament birtokában vannak. Egyébként a határozatok több kivételre támaszkodtak, amelyek közül a személyiség és a magánszemély becsületének védelme (az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (1) bekezdésének b) pontja), az ellenőrzések, vizsgálatok és könyvvizsgálatok célja (az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (2) bekezdésének harmadik francia bekezdése), harmadik felek kereskedelmi érdekei (az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (2) bekezdése és a jogi tanácsadás (az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (2) bekezdésének második francia bekezdése).

4. ábra: Az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke szerinti kivételek alkalmazása

Összefoglalva, a Parlament általános pozitív válaszadási aránya továbbra is magas, meghaladta a 95%-ot, míg a Parlament a korábban a nyilvánosság rendelkezésére nem

² Az Elnökség határozata (2001. november 28.) az Európai Parlament dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó szabályokról (HL C 216., 2011.7.22., 19. o.).

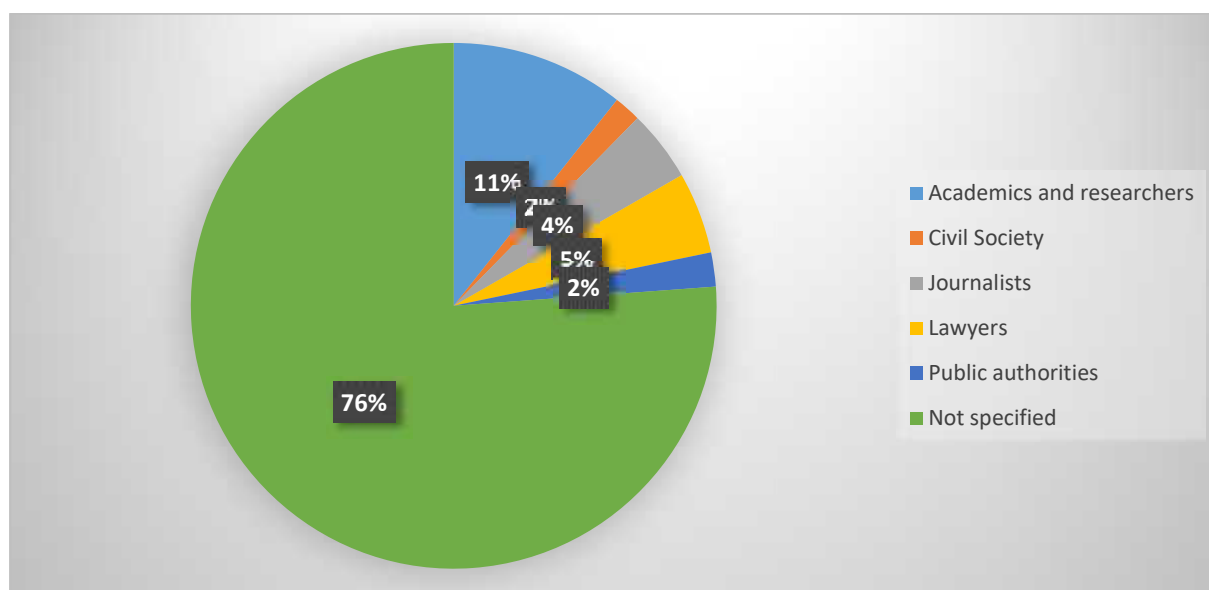
³ Megerősítő kérelmek teljes elutasításra vagy részleges hozzáférés megadására vonatkozóan egyaránt benyújthatók, azt kérve az intézménytől, hogy vegye fontolóra az álláspontját (az 1049/2001/EK rendelet 7. cikkének (2) bekezdése).

bocsátott dokumentumokra vonatkozó kérelmek 89%-a esetében engedélyezte a hozzáférést.

C) **A kérelmezők saját bevallás szerinti háttere⁴**

A kérelmezők legnagyobb részét továbbra is a tudósok és a kutatók tették ki, a kérelmezők több mint 11%-a tartozik ehhez a kategóriához, őket követik a jogászok, akik a kérelmezők körülbelül 5%-át teszik ki. 2021-ben a kérelmek 4%-át nyújtották be újságírók.

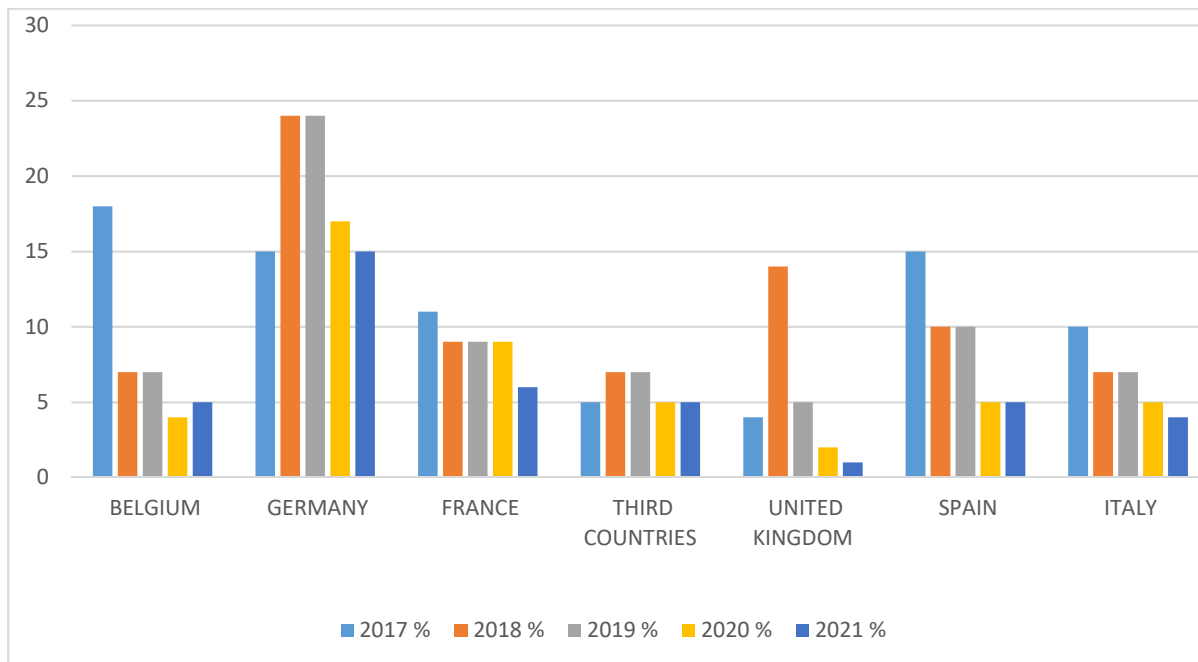
5. ábra: **A kérelmezők szakmai háttere 2021-ben**

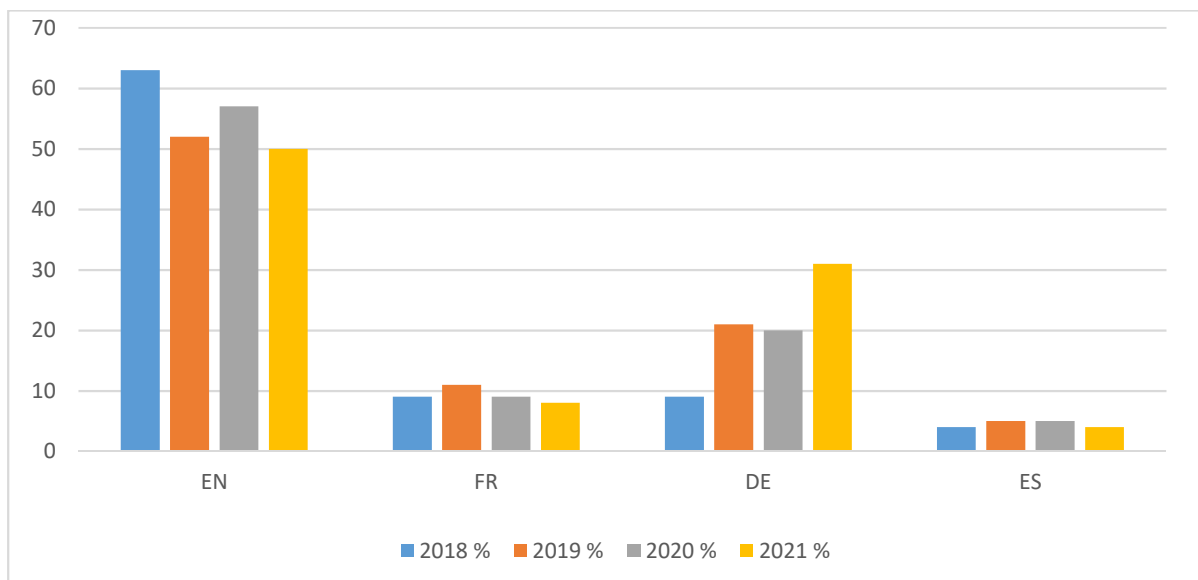
A kérelmek tagállamok szerinti földrajzi megoszlása a Parlament tudomása szerint a korábbiakhoz képest enyhe változást mutat. Míg a kérelmek 42%-ában nem tettek említést a kérelmező lakóhelye szerinti országról, az állítások szerint az összes kérelmező 15%-a Németországban, 6%-a Franciaországban, 5%-a Belgiumban és Spanyolországban, 4%-a pedig Olaszországban élt. Az összes kérelmező mintegy 5%-át tették ki azok, akik harmadik országbeli lakosnak vallották magukat, beleértve – első alkalommal – a magukat az Egyesült Királyságban lakóhellyel rendelkezőnek valló kérelmezőket is.

⁴ A kérelmezők profiljára vonatkozó adatokat a kérelemben általuk megadott információk alapján gyűjtöttük össze. Az 1049/2001/EK rendelet azonban nem írja elő a kérelmezők számára, hogy információt szolgáltatassanak személyazonosságukról, és a kérelmezők egy része nem is nyilatkozik a foglalkozásáról. Ez különösen az e-mailben benyújtott kérelmekre igaz.

6. ábra: Földrajzi megoszlás

7. ábra: Nyelvi megoszlás

Továbbra is az angol volt a kérelmekben leggyakrabban használt nyelv (50%), megelőzve a németet (31%), a franciát (8%) és a spanyolt (4%).

II. FEJEZET

Tendenciák és egyedi kérdések

2021-ben a kérelmek egyharmada intézményközi jogalkotási tárgyalásokkal kapcsolatos dokumentumokra vonatkozott. Ez háromszoros növekedést jelent a 2020-as adatokhoz képest, és folytatja azt a régóta tartó tendenciát, hogy a háromoldalú egyeztetések dokumentumai egyértelműen a közvélemény érdeklődésének középpontjában állnak. Bár abszolút értékben ritkábban, a képviselői juttatásokkal kapcsolatos dokumentumokra vonatkozó kérelmek az összes elutasítás egyharmadát eredményezték, ami rávilágít arra, hogy továbbra is nagy az érdeklődés egy olyan téma iránt, amelyről már széles körű nyilvános információk állnak rendelkezésre.

A) A háromoldalú egyeztetések dokumentumaihoz való hozzáférésre irányuló kérelmek

2021-ben a Parlamenthez 161 kérelem érkezett a háromoldalú egyeztetések dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférés iránt, amelyek több mint 250 jogalkotási eljárásra vonatkoztak, bár néhány eljárás esetében többször is kértek hozzáférést. Mivel számos eljárást már a korábbi években is kérelmeztek, és figyelembe véve azt a tényt, hogy nem minden jogalkotási eljárás jár tárgyalásokkal, a háromoldalú egyeztetések dokumentumaira vonatkozó kérelmek közül csak 73 vonatkozott olyan dokumentumra, amely korábban nem állt a nyilvánosság rendelkezésére, így 158 különböző jogalkotási eljáráshoz kapcsolódó 733 dokumentum került nyilvánosságra. A háromoldalú egyeztetések dokumentumaira vonatkozó kérelmek még mindig a Parlamenthez beérkezett, a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés iránti kérelmek legnagyobb egyedi kategóriáját képezik, és az ilyen kérelmek alapján nyilvánosságra hozott dokumentumok többsége ezekből származik.

A háromoldalú egyeztetések dokumentumainak túlnyomó többségét akademikusok és átláthatósági aktivisták kérték összehangolt tömeges kérelmek formájában, amelyek általában a háromoldalú egyeztetések napirendjeire és többhasábos táblázataira összpontosítottak. Egy esetben a FragDenStaat.de német információszabadság-platform által szervezett kampány során több mint 100 jogalkotási eljárásra érkeztek szinte egyidejűleg kérelmek, ez arra ösztönözte a platform látogatóit, hogy nyújtsanak be előre elkészített kérelmeket egyes jogalkotási eljárásokra vonatkozóan. Egy másik esetben különböző európai egyetemek kutatóinak egy csoportja egyszerre több mint 100 jogalkotási eljárásra nyújtott be kérelmet.

A háromoldalú egyeztetések többhasábos táblázatai három külön oszlopban tartalmazzák a Bizottság, a Tanács és a Parlament kiinduló tárgyalási álláspontját, valamint a háromoldalú egyeztetéseken ideiglenesen elfogadott kompromisszumokat egy negyedik oszlopban, gyakran a tárgyalások előrehaladásával kapcsolatos észrevételekkel együtt. Mivel a háromoldalú egyeztetések többhasábos táblázatai a Parlament, a Tanács és a Bizottság által készített tartalmakat tartalmazzák, azok közös dokumentumnak minősülnek, és főszabály szerint az ilyen dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmet kezelő intézménynek esetleg konzultálnia kell a másik két intézménnyel annak megállapítása érdekében, hogy a táblázat közzétehető-e, vagy hogy annak közzétételét teljes egészében vagy részben meg

kell-e tagadni a hozzáféréshez való jog alóli kivétel miatt. A Parlament ezért konzultált a többi intézménnyel a háromoldalú egyeztetések dokumentumai iránti 73 kérelemmel kapcsolatban. Ugyanakkor a Parlamenttel nyolc alkalommal konzultáltak a Tanácshoz vagy a Bizottsághoz beérkezett ilyen kérelmekről, ami azt jelzi, hogy a kérelmezők inkább a Parlamenttől kérnek háromoldalú egyeztetéssel kapcsolatos dokumentumokat.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság szervezeti egységei által kötött egyetértési megállapodás keretében folyó egyeztetések célja, hogy gyorsan lebonyolítsák az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (4) bekezdésében említett konzultációkat és elkerüljék, hogy az intézmények egymástól eltérő döntéseket hozzanak. Mindazonáltal a konzultációs folyamat továbbra is kihívást jelenthet.

Néhány háromoldalú egyeztetési dokumentum, különösen a többhasábos táblázatok nagyon nagyok lehetnek, gyakran több száz oldalt érnek el, ami meglehetősen időigényes lehet azok teljes körű értékeléséhez. Ez különösen igaz akkor, amikor számos különböző jogalkotási eljárásra vonatkozó kérelmet nyújtanak be többé-kevésbé egyidejűleg, mint 2021 februárjában és novemberében, amikor mindkét esetben egy héten belül több mint 100 eljárást kérelmeztek. Ennek következtében a Parlamentnek az 1049/2001/EK rendelet 7. cikkének (3) bekezdésével összhangban gyakran 15 munkanappal meg kellett hosszabbítania a háromoldalú egyeztetések dokumentumaira vonatkozó kérelmek megválaszolására rendelkezésre álló határidőt.

Bár az esetek túlnyomó többségében a Tanács és a Bizottság egyetértett a Parlament értékelésével a szóban forgó dokumentumokról, a határidők kezelésével kapcsolatos kihívásokat esetenként súlyosbíthatják az intézmények eltérő nézetei a nyilvánosságra hozatalról, valamint a lojális együttműködés elvének tiszteletben tartásához fűződő érdek, mivel az egyetértési megállapodás nem rendelkezik kifejezetten a nézeteltérések feloldására szolgáló mechanizmusról.

2021-ben a Parlament a megfelelő értékelést követően mindig úgy ítélte meg, hogy a háromoldalú egyeztetések azonosított dokumentumai teljes mértékben nyilvánosságra hozhatók és közzétehetők az Európai Parlament nyilvános dokumentumtárán⁵ keresztül, esetenként a táblázatokat szerkesztő tisztviselők marginális személyes adatainak törlését követően.

B. A képviselők feddhetetlenségével kapcsolatos dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmek

2021-ben a Parlamenthez 30 kérelem érkezett a képviselők feddhetetlenségével kapcsolatban, ami 11 elutasításhoz, három megerősítő kérelemhez és 16 pozitív válaszhoz vezetett. Ezek a kérelmek elsősorban azokra a juttatásokra vonatkoztak, amelyek a képviselők rendelkezésére állnak parlamenti feladataik ellátása során felmerülő költségeik fedezésére, valamint a képviselők lobbistákkal való kapcsolatára és a magatartási kódex betartására, különösen a politikai tevékenységek harmadik felek általi finanszírozásának bejelentésére vonatkozó kötelezettség tekintetében.

⁵ A vonatkozó nyilvántartási hivatkozások az eljárásszámot követik, formátumuk: NEGO_CT(yyyy)xxxx, ahol yyyy az évszám, xxxx pedig a sorszám.

Az ilyen típusú kérelmek elutasításának magas aránya részben azzal függ össze, hogy a Parlament már átfogó tájékoztatást nyújt a képviselők juttatásairól és szakmai kötelezettségeiről, ami azt jelenti, hogy a kapcsolódó nem nyilvános dokumentumok általában gyakrabban esnek az 1049/2001/EK rendelet 4. cikkében előírt, a közzététel alóli kivételek hatálya alá. Egy másik ok abból a tényből fakad, hogy a képviselők szabadon folytatott politikai tevékenységével kapcsolatos, a képviselők magánhivatalában őrzött dokumentumok nem tartoznak az 1049/2001/EK rendelet hatálya alá.

Ugyanakkor a kérelmezők inkább az érzékenyebb dokumentumokhoz kértek hozzáférést, például a képviselők magatartásával foglalkozó tanácsadó bizottság vizsgálataihoz kapcsolódó dokumentumokhoz vagy az orvosi költségek megtérítésére vagy a parlamenti és helyi asszisztensek díjazására vonatkozó dokumentumokhoz.

Tekintettel arra, hogy a képviselők rendelkezésére álló közpénzek felhasználására vonatkozó összegekre és szabályokra vonatkozó részletes információk nyilvánosak, és mivel léteznek olyan mechanizmusok, amelyek a költségvetési felelősség elveivel összhangban biztosítják a szabályok betartását, a kérelmezőknek az egyéni juttatások kifizetésének nyilvános ellenőrzésére vonatkozó, ismétlődő kéréseit általában felülmúlják a magánélet sérthetlenségére és az egyének személyi sérthetlenségére vonatkozó megfontolások. Ezen túlmenően az a tény, hogy évente 200–300 dokumentum készül a képviselők egyéni juttatásaihoz kapcsolódóan, azt jelenti, hogy az ilyen dokumentumok azonosításával és értékelésével kapcsolatos adminisztratív terhek igen nagyok lehetnek, különösen akkor, ha a kérelmek több képviselőre, sok különböző juttatásra vagy hosszú időszakokra vonatkoznak.

III. FEJEZET

Az európai ombudsmanhoz benyújtott panaszok és a Bíróságon vizsgált ügyek

Az 1049/2001/EK rendelet Parlament általi végrehajtásával kapcsolatban az európai ombudsmanhoz benyújtott panaszok és bírósági eljárások lehetőséget nyújtanak a közigazgatási szervek számára arra, hogy finomítsák a dokumentumokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos ügyekre vonatkozó gyakorlatukat, a szóban forgó eljárás kimenetelétől függetlenül. Ez a fejezet az ombudsman által 2021-ben kezelt panasztételi ügyekről, valamint a Törvényszék előtt folyamatban lévő két ügyről számol be.

A. Ombudsman

1542/2021. sz. panasz, EU–Kína baráti csoport

A panasz arra vonatkozott, hogy a Parlament megtagadta a hozzáférést négy olyan dokumentumhoz, amely egy nem hivatalos csoportosulás, az „EU–Kína baráti csoport” által kapott külső támogatás tekintetében a képviselők magatartásával foglalkozó tanácsadó bizottság lezárt vizsgálatával kapcsolatos. A Parlament az elutasítást arra alapozta, hogy biztosítani kell, hogy a tanácsadó bizottság képes legyen operatív ajánlásokat adni az elnöknek a képviselők magatartási kódexének esetleges megsértésével kapcsolatban, anélkül azonban, hogy sértené az elnök azon előjogát, hogy a Parlament nevében végleges határozatot hozzon, és ne veszélyeztesse a képviselők és az elnök közötti bizalmi viszonyt.

A panaszos elutasította a Parlament következtetéseit, és azzal érvelt, hogy a szóban forgó dokumentumokhoz teljes körű hozzáférést kellett volna biztosítani.

Az ombudsman egyetértett a Parlament azon értékelésével, hogy meg kell védeni a tanácsadó bizottság azon képességét, hogy elvégezze vizsgálatait, és nem állapított meg hivatali visszásságot.

B. Bírósági felülvizsgálat

B.1) Új ügyek

T-174/21. sz. Agrofert kontra Parlament ügy.

2021 márciusában a cseh Agrofert vállalat keresetet nyújtott be a Parlament azon határozatának megsemmisítése iránt, amely megtagadta a nyilvános hozzáférést az 1303/2013/EU rendelet szerinti összeférhetetlenség elkerülése érdekében a Cseh Köztársaságban működő irányítási és ellenőrzési rendszerek bizottsági ellenőrzésével kapcsolatos dokumentumokhoz. A Parlament döntését az Európai Bizottsággal szoros együttműködésben hozta meg azon az alapon, hogy a nyilvános hozzáférés megadása aláásná az uniós jog Cseh Köztársaság általi esetleges megsértésével kapcsolatos bizottsági vizsgálat célját.

A kérelmező arra hivatkozott, hogy a Parlament nem bizonyította, hogy a releváns dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés a szóban forgó vizsgálat konkrét és tényleges

sérelmének kockázatával járna, miközben figyelmen kívül hagyta az e dokumentumok közzétételéhez fűződő nyomós közérdeket.

Az ügy jelenleg folyamatban van a Törvényszék előtt.

B.2) Folyamatban lévő bírósági ügyek 2021-ben

T-421/17. számú ügy (C-761/18 P sz. fellebbezési ügy), Leino-Sandberg kontra Parlament

2017 júliusában az uniós jog egyik professzora keresetet nyújtott be a Parlament azon határozatának megsemmisítése iránt, amely megtagadta a háromoldalú egyeztetések dokumentumaihoz való részleges hozzáférést biztosító 2015. július 8-i parlamenti határozathoz való hozzáférést, azzal az indokkal, hogy az utóbbi határozathoz való nyilvános hozzáférés biztosítása aláasta volna a T-540/15. sz., De Capitani kontra Parlament ügyben folyamatban lévő bírósági eljárást, amelyben az említett határozatot megtámadták.

2018-ban a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy mivel a kérelmező ugyan egy harmadik féltől, de végül megkapta a kért dokumentumot, az ügy oka fogyottá vált, és a kérelmezőnek már nem fűződött érdeke az ügy elbírálásához. A kérelmező e végzés ellen fellebbezést nyújtott be a Bírósághoz, mindkét következtetés tekintetében téves jogalkalmazásra hivatkozva.

A Bíróság 2021 januárjában hatályon kívül helyezte a megtámadott végzést, és az ügyet visszautalta a Törvényszék elé. A Bíróság ugyanis helyt adott azon jogalapnak, amelyben a kérelmező azt állította, hogy a kereset nem vált oka fogyottá. A Bíróság úgy ítélte meg, hogy mivel a kérelmező csak harmadik személy általi hozzáférhetővé tétel útján jutott hozzá a vitatott dokumentumhoz, és a Parlament továbbra is megtagadta az e dokumentumhoz való hozzáférést, nem tekinthető úgy, hogy a kérelmező az 1049/2001/EK rendelet értelmében hozzáférést kapott a dokumentumhoz, és ennél fogva a kérelmezőnek már nem fűződik érdeke ahhoz, hogy kizárólag e hozzáférhetővé tétel miatt kérhesse a határozat megsemmisítését.

Az ügy jelenleg folyamatban van a Törvényszék előtt.

Záró megjegyzések

A háromoldalú egyeztetések dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésre irányuló kérelmek számának erőteljes növekedése és a képviselők feddhetetlenségével kapcsolatos kérelmek visszatérő jellege rávilágít azokra a területekre, ahol feszültség áll fenn a nyilvánosság átláthatósággal kapcsolatos elvárásai és az 1049/2001/EK rendelet Parlament általi végrehajtása között.

Ebben az értelemben a háromoldalú egyeztetések dokumentumainak értékelése gyakran megköveteli mindhárom érintett intézmény közötti konzultációt, míg a képviselők feddhetetlenségével kapcsolatos dokumentumok értékelése során figyelembe kell venni a személyes adatok védelmére vonatkozóan az (EU) 2018/1725 rendeletben meghatározott magas szintű normákat.

E kihívásokra válaszul a Parlament lépéseket tett a háromoldalú egyeztetések dokumentumai iránti kérelmek feldolgozásának hatékonyabbá tétele érdekében, és élt a képviselők feddhetetlenségével kapcsolatos dokumentumok iránti kérelmek által kínált lehetőséggel, hogy felhívja a figyelmet a nyilvánosan hozzáférhető információk teljes körére.